

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP

AZ ORSZAGOS KERESZTÉNY SZOCIÁLIS SZÖVETSEG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

APRILIS

13

Vasárnap

Névnep József olt.

A városi színházban

Folyó szám 213 Páros bérlet

1913-ik évi április hó 12-én

!!! Csak felnőtteknek !!!

BELLA

Színjáték 3 felvonásban. Irta: Szomorú Dezső.

SZEMÉLYEK:

Dr. Keilits Gyula	Nagy
Louise, a felesége	Nádasyné
Bella, a leányuk	Sinkó
Magyar E. fogorvos	Fenyő
Termai Gusztáv	Káldor
A nagymama	Burányi E.
Gróf Thurein-Ernőfi	Thuróczy
Pécel, tiszteendő	Farkas

Kezdeté este 8 órakor.

Felélő szerkesztő: Dr. VERÉB GYULA
Szerkesztő: PAPP MÁTYÁS.

Telefon számok:

Szerkesztőség	300
Kiadóhivatal	300
Felélő szerkesztő lakása	405

Előfizetési díjak:

	Helyben	Vidéken
	házhoz hordva postán küldve	
Egy évre	7 K 20	14 K 40
Fél évre	3 K 60	7 K 20
Negyedévre	1 K 80	3 K 60
Egy hónapra	0 K 60	1 K 20

Egyes szám a rikkancsnál 2 fill.

A mérsékeltlen megszábotott hirdetési díjakat a kiadóhivatal veszi föl.

Nyilttér sora 40 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szabadka, IV., Rákóczi-utca 20. sz.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szent Antal nyomda és Irodalmi Vállalat mint szövetkezet könyvnyomdájában Szabadkán, Rákóczi-utca 20. szám.)

TELEFON HIREK.

Montenegró ismét nem enged.

Szkutarit ismét ostromolni kezdték Montenegró és a Szerbek. Nikita kijelentette, hogy valóban azok a hírek, mint ha 20 millió koronáért átengedné Szkutarit. Sakutari létérdeke Montenegrónak, létérdekről pedig lemondania pénzért nem lehet és nem is akar.

Bojkottálták monarchiánkat

kereskedelmiileg Szerbiában. Csak a jelek arra engednek következtetni, hogy Szerbia és Montenegró minden áron provokálni akarja monarchiánk fegyveres beavatkozását, ha csak holnapra ezeket a mi jelentéseket ismét ellenkező jelentésekkel nem cserélik föl.

A béke ügye

sincs még véglegesen megoldva. Szaloniki hovatarozandóságának kérdése még nincs megoldva. Ezen kívül Törökország nem akar annyi kárpótlást fizetni, mint amennyit a szövetségesek követelnek, mert ez pénzügyileg teljesen tönkretenné.

Összeveszték a szövetségesek

egyik távirati jelentés szerint. Szerbia és Görögország szövetséget kötöttek Bulgária ellen. Bulgária csapatokat küldött Macedóniába, mire Görögország is ugyanezt tette, hogy macedóniai érdekei, ha kell, fegyverrel védje meg.

Az ellenzék és a választójog.

Az ellenzék választójogi bizottsága ma Apponyi Albert elnöklété alatt ülést tartott. Minthogy a helyzet megváltozott az által, hogy a képviselőház a kormány választójogi reformját elfogadta, elhatározta az ellenzék, hogy új választójogi elaboratumot készít.

Inzultált püspöki helynök.

Jackovics Mihály, az ujonnan felállított hajdudorogi gör. kath. magyar püspökség püspöki helynöke Nagyvárolyban időzött, hogy a környékbeli községek görög katolikus iskoláit meglátogassa és megvizsgálja. Több községben az igazgatóktól felhajtott és ellenállásra biztatott román nép tetleg bántalmazta a püspöki helynököt, sőt sarral és kövekkel megdobálták. Midőn Kismajtény községbe érkezett és a templomba akart vonulni, a felizgatott tömeg tetlegesen kiszorította a templomból a helynököt, s a közben többen ökleikkel meg is ütötték a vikáriust. A bántalmazott és szinte életveszedelemben forgó püspöki helynök visszautazott Nagyvárolyba s azonnal jelentést tett a főispánnak, ki a vizsgálat megejtésére azonnal felhívta az ügyészséget. A bizottság a helyszíneken kiszállt, a ma már letartóztatott Marusán György gör. kath. lelkész és még 11 embert, akik az igaztásban és a püspöki helynök bántalmazásában résztvettek.

Kik kaptak pénzt?

Tóth János ma felhívást intéz Lusác-hoz, nevére meg azokat a Kossuth-párti képviselőket, akik állítása szerint pénzt kaptak választási célokra. Nem elég ilyen vádat nevek nélkül hangoztatni. Tóth kijelentése szerint a kormánytól pénzt választási célokra egyetlen kossuthpárti képviselő sem kapott.

Harc a sufragettek ellen.

Londonból jelentik, hogy a kormány rendeletére elfoglalták a sufragettek minden pénz alapját. Így akarják a sufragetteknek választójogért folytatott elkeseredett küzdelmét elnyomni.

A pápa egészsége.

Rómából jelentik, hogy a pápa egészségi állapota annyira javult, hogy aggodalomra egyáltalán nincs ok. Már több órára elhagyhatta az ágyat. Ma azon kívánságának adott kifejezést, hogy fogadni akarja azt a 3 sarándokiator, mely már napok óta Rómában időzik.

Az amerikai istenitélet

áldozatai.

Az amerikai pusztító vihar, a tornádó által okozott károk nagyságáról és az emberáldozatok számáról csak most érkezőnek részletes jelentések. Nagyon sok magyar van az áldozatok között, akiknek még a nevét sem sikerült megállapítani. Columbiában magában 500 ember vesztette életét. A magyar kormány a katasztrófa által sújtottak fölségélyezésére a newyorki magyar egyesületnek 25000 koronát küldött.

A hercegprimás

felhívása a kath. papsághoz.

Csernoch János dr. hercegprimás ötödik számú körlevele a katolikus öntudat megerősödését célzó olyan intézkedéseket tartalmaz, amelyek nagy figyelemre kell, hogy számot tartsanak.

A hercegprimás, mint beköszöntő levelében is, hangsúlyozza, hogy milyen fontosnak tartja a katolikus ájtatossági és társadalmi egyesületek működését. Ezek keltették föl Magyarországon a katolikus öntudatot és ezek fogják azt a jövőben is ébren tartani. Szükséges tehát, hogy azokat minden plébánián megalakítsák s a hivatást minél nagyobb számban a tagjaik sorába vonják.

Különös súlyt fektet a hercegprimás arra, hogy a katolikus sajtó az egyesületek útján elterjesztessék s a katolikus néplapok kolportázs útján hozzáférhetővé tétessenek. A lelkészek kis útanjárassal minden községben találjanak olyan

Krécsi A. Nándor könyv és papirkereskedő

Telefon szám 283. Ajánlja modernül berendezett könyvkötészetét. Telefon szám 283.

Bel- és külföldi lapokra előfizetést elfogad és azokat pontosan a házhoz szállítja.

megbízható katolikus férfit, aki a kolportázst vállalja, mert ez a munka jövedelmét is hajt.

Végül a körlevél rámutat a rossz sajtó rombolására, melynek csak egy ellenszere van, a jó és katolikus szellemű sajtó.

Munkahiány.

Szabadkán egyelőre még nem érezzük meg a munkahiányt. Más városokban azonban hangos a panasz, melyre a munkahiány készíti a munkásokat. Szegedről a kőművesek készülnek kivándorolni, mert nincs munka, de más városokban sem különbek az állapotok.

Máskor az állam, a városok gondoskodtak közmunkákkal a munkahiány megszüntetéséről. Az idén a rossz pénzügyi viszonyok, a bel- és külpolitikai helyzet arra készíti az államot, hogy a közmunkákat huzza-halassza.

A városok is iparkodtak a munkahiányon közmunkákkal segíteni, az idén azonban ez is bajos. Bajos, mert a városoknak nincs pénzük. Kölcsönt kellene kötniök, de a mai drága pénzügyi viszonyok miatt ettől tartózkodnak.

Ezen körülményekhez hozzá járul még a kormánynek egy bizalmas rendelete is, melyben szinte megtiltja a városoknak, hogy pénzeiket valami új vállalatba vagy középítésbe fektessék.

Bármi legyen is azonban az oka a munkahiánynak, ezen segíteni elkerülhetetlen kötelessége a kormánynak és a városi hatóságoknak. Szabadkán lesz középítés. Építet a város, kisebb építkezéseket fogantatott az államvasut. Ideig-óráig itt nem érezzük majd a munkahiányt, de ha áldatlan állapotok országsszerte tovább is tartanak, nálunk is be fog következni a baj.

Hogy végre megszűnjenek az áldatlan állapotok, ahhoz azonban nem csak egyedül a kormány jóakarata van szükség. Az ellenzéknek is hazafias törekvéssel kell arra igyekeznie, hogy az ország belbékéje minél előbb megszilárduljon. Ez a törekvés az ellenzéknek némileg ellensúlyozná még azt a nyomást is, melyet a külügyi viszonyok gyakorolnak közgazdasági állapotainkra s egyes közmunkák létesítését előbb megkezdhetnék. E tekintetben különösen a városok ellenzékének kellene jó példát mutatni.

A külügyi komoly helyzet kezd veszíteni fenyegető voltából. Az ellenzék megtehetné, hogy e könnyebbülést egyelőre elkeseredett harcok felidézésével illuzoriássá ne tegye. Elveinek megvédése kötelessége, de a munkahiány megszüntetésén közreműködni nem kevésbé fontos hazafias kötelesség. A munkahiánynak pedig a leghatásosabb gyógyszere a haza belbékéje.

Dr. Rengyel János ügyvédi irodáját dr. Biró Károly polgármester házába nyitotta meg.

SZINHÁZI LEVÉL.

Asszonyom!

Szomorj Dezsőnek a Belláját adták tegnap először. A pirosnyomású színlapon ezuttal nem volt feltüntetve a „csak felnőtteknek” jelige. Így a felnőttek egyik része el is esett a számára készített inyenc falatoktól, amely főleg különben már azért sem veszett kárba, mert a félig üres ház az utolsó morzsáig elfogyasztotta mindazt, amit a három felvonás a szuffolt ház számára készített elő.

A rágesálás közben azonban mindinkább kesernyesebb lett a falat, amelyet ezalkalommal nem tett élvezhetővé a szavak közé helyezett, simább és a szavakba öntött, durvább pikantériának a mámore.

A darab nem mutattatni akar, hanem az élet mocsaras vidékeire viszi, hurcolja a szemlélőt, hogy annak a gyilkos és undorítóító levegőjétől kábulban, meggyötörve és a kimerülésig elfáradva hagyja el azt a helyet, amelyet a művészet szentelt templomának szoktak nevezni s amelynek a falait nemcsak hogy megostromolták, hanem már romokba is döntötték azok, akit a színjáték pornografiai irányának aktív, vagy passzív szereplőitől csaptak föl.

A hasonmásnévű Gretchen és az elnöknével szemben tartalom dolgában a Bellának kell adni az elsősegélyt és ha nem keres, nem kutat, nem kavar nem turkál olyan kejesen lent a porban és ha az élet salakjaitól megtisztítva, kissé ideális köntösbe öltözteti a kellő drámai beállításba elhelyezett alakjait, akkor a Belláról, mint elég jól sikerült társadalmi színműről kellene most megemlékezniem.

De így, amidőn alakjairól nem tudja letépni azt a fátyolt, amelyet a tárgy és a kidolgozás mindinkább megsötétít és megsűrít; de így, amidőn elmosódó és ködszerű alakjainak a színtelenségét és lehetetlenségét az emberi szenvedély mellett inkább a darab alaptónusához való görcsös ragaszkodás irányítja... így tehát ép úgy elismerem róla azt, hogy a kidolgozás tekintetében újra és eredetiségre törekszik, mint ahogy lekötöm azt is, hogy éppen ezen tulajdonságai mellett olyan új és eredeti érzelmeket váltanak ki, amelyek következtében megundorodunk önmagunktól is, meg embertársainktól is.

Ilyen eredmény mellett azután könnyen ki lehet számítani azt a nagy távolságot, amely fenáll a Bella és az igazi színdarab között, amelyről köztudomású, hogy egészében és részleteiben csakis a művészt kell szolgálnia.

A színpadi élet vontatott volt, megtoldva a hosszú felvonásokkal. A vontatottságot azonban nem szabad a szereplők rovására fölírnunk, mert hiszen azok mindegyikre jóformán betéve tudta a szerepét.

Az előadás különben jó volt, csak az a kár, hogy megtörtént. Sinkó, Fenyő, Kádor,

Nádasiné, Thurócy és Verő nagy gondtal és nagy szorgalommal készültek a tegnapi napra és hogy mindaz nem igen tetszett, amit tőlük láttam és hallottam, arról ők igazán nem tehetnek. Pp.

Színházi műsor:

Vasárnap délután félhelyárakkal Cigányprimás, este Róza néni.

Hétfőn: Bella, páratlan bérletben.

Kedden: A farkas, Vajda Piroška vendégfelléptével, páros bérletben.

Szerdán: Filharmónikus hangverseny.

Az érsekség üdvözlése

Kleiner Lajos, érseki helynök a bajai installáció alkalmával a következő levelet írtette Purgly Sándor dr., főispánhoz:

Méltóságos

dr. Purgly Sándor főispán urnak Szabadka.

Méltóságos Főispán Ur!

Nagyon örültem volna, ha Méltóságodat a bajai főispáni székhelybe való ünnepélyes beiktatásán élő szóval üdvözölhettem volna.

Miután azonban ebben hosszabb idő óta tartó gyengélkedésem akadályoz, ez uton adok kifejezést a fölötti örömmnek, hogy a bajai főispáni székhelybe való ünnepélyes beiktatásán élő szóval üdvözölhettem volna. Méltóságodat ezen fontos állásra kiválóan képesítik; másrészt pedig, mivel eddigi működése biztosítékot nyújt arra, hogy Méltóságodat bajai főispáni székhelyben Baja város erkölcsi és anyagi érdekeit felkarolni és felvirágoztatni fogja.

Miután Méltóságodat arra kérem, hogy egyházi ügyeinket s az érseki hatóságot jóindulatulag támogathatni méltóztatassék, viszont biztosítom Méltóságodat, hogy hazafias és nemes irányú működésében Méltóságodnak az érseki hatóság mindenkor teljes készséggel fog segítséget nyújtani.

Fogadjon Méltóságod mély tiszteltemnek őszinte nyilvánítását.

Kalocsa, 1913. április hó 7.

Méltóságodnak alázatos szolgálója
Kleiner Lajos
v. püspök, káptalani helynök.

Dátzat...

Amikor Ilonkát férjhez adták,
Mindenik arcról öröm sugárzott,
A virágos szoba minden éke
Szertelüközötte a boldogságot...

Boldog, szerelmes életről mesélt
A menyasszony táncát síró zene,
S az új élet esti belépője
Sok vidám, kedves képpel volt tele...

Amikor Ilonkát férjhez adták,
Széthörtök a hazug öröm híré,
... És nem tudta meg senki, senki,
Hogy megölték szegény szerelmes szívét...

Dankó György.

Négyezer koronás család.

Sztantics Béla földbirtokos szabadkai lakosnak a nagy fényűzésre még a múlt hó 27. napján beállított négy idegen ember és kukoricát kínáltak neki megvételre. Az idegenek megnyerő külsejének és kellemes modoruk voltak, azt mondották önmagukról, hogy péterrévei lakosok és gazdálkodók.

A semmi gyanútól nem tartó Sztantics tárgyalásokba bocsátkozott a jövevényekkel s habár nagy nehezen, de mégis megkötötték az üzletet egy közepes mennyiségű kukorica szállítására nézve.

Az alkut tehát megkötötték s hogy azután semmi sem maradjon ki; az alkut Deli Ferenc, David János és Kancsár Miály péterrévei lakosok kötötték meg Sztantics Bélával, akit nyomban mellébe is vágta 4000 korona előleggel.

A pénz felvétele után eltávoztak Nagyfényről azzal, hogy a szállítványok egyik része három nap múlva már Sztantics Béla udvarában lesz. A három nap kétszer is elmúlt, de a kukorica csak nem akart megérkezni.

A késedelem okát tudni vágyó Sztantics is átment Péterrévére, ahol az jutott tudomására neki, hogy a három pasast nem ismerik ott. Jelentést tett tehát a csendőrségnek, amely egész Félbácskát tüvettette értük Végre nyolcnapos fáradozás után Moholon csípték őket nyakon.

Természetes, hogy nyomban letartóztatták és behozták őket a nagyfényű csendőrségre, ahonnan ma délután az ügyészség fogházába szállították.

Elásott kincsek Szabadka határában.

Egy betörő vallomása.

Valószínűleg az őszi és a téli tömeges lopások és betörések egyik tettesét fogta el tegnap a komáromi rendőrség. Az elfogott ember Róth Isidornek mondotta magát s a vallatása alkalmával a Komáromban és más helyeken elkövetett betöréseinek kívül bevallotta azt is, hogy az elmúlt év október és november hónapjaiban Szabadkán is járt és itt több betöréssel lopást követett el.

A vallatás során nyilvánosságra hozta azt is, hogy Szabadkán ásta el azokat az arany és ezüst tárgyakat, amelyeket már az előző betörés lopásai következtében szerzett meg.

A komáromi rendőrségnek természetesen első dolga az volt, hogy táviratoztott Szabadkára. A távirat azonban olyan szűkszavú és különösen az elásott kincsek felderítésére szolgáló útmutatások olyan homályosak, hogy rendőrségünk kénytelen volt az újabb és világosabb szöveggel ellátott távirat megérkezéséig a kincs kereső munkát elhalasztani.

NAPI HIREK.

A női kalapok

dolgaiban jelentős fordulat híre érkezik Amerikából. Az amerikai hölgyek ugyanis mozgalmat indítottak, hogy a női kalapok többé ne büszkélkedjenek idegen tollal: madarak tollával. Le a plőrözzel, le a kócsaggal, le a struccotollal. Szegény, ártatlan madarak megtépzott tolla alatt ne feszengjen kacér női fej, a védtelen madarakat ne kopasszák meg a női fej disznóinak hiu kedvéért. Kíméljük a madarakat.

Allatvédelmi kebelem magasan dagad a szép és nemes eszmétől. Csakugyan embertelenség, vadság, barbár munka az Úr tisztességes teremtményeit pusztítani, kopasztani azért, hogy a szomszédasszony megpukkadjon a kalapdisz miatt. Mikor a szomszédasszony éppen úgy megpukkadhat a virágdisztól is.

Eddig jól van. Hát ne kopasszuk meg a madarakat. Ebben teljesen igaza van Amerikának.

De hol van az a nemes mozgalom, amely azt tűzi ki majd célul, hogy a női kalapok kedvéért ne kopasszák meg a — férjeket?

Az április 11-ét az iskolánéknak zárójában is megünnepelték tegnap. Lelkes és emelkedett hangulatba beállított programot a növendékek műsor számai töltötték ki. Az ünnepi beszédet dr. Kostyálk Antal hittanár tartotta.

Ünnep a földmives iskolában. Folyó hó 11-én tartotta Szabadka sz. kir. város földmivesiskolájának tanszemélyzete és tanuló ifjúsága az 1848. év március 15-én elhangzott nemzeti kivánalmak törvényes szentesítésének ünnepét, melyen Czajlik István igazgató méltatta a nap jelentőségét, buzdítva a fiatalságot hazaszeretetre, az alkotmány tiszteltetésére és honfűi kötelességei teljesítésére. Az ünnepély befejezésül a tanuló ifjúság harmonium kíséret mellett a Hymnust és a Szózatot énekelte.

Előadás a ker. szociális egyesületben. Holnap, vasárnap este 8 órákor Jandek Mátyás tart előadást a ker. szociális egyesületben.

Kápolna bucsú. Mivel Szt. József ünnepe az idén nagyhétként esik, vasárnap azaz f. hó 13-án, Szent József oltalma ünnepén lesz a Miasszonyunkról nev. szeg. iskolánéknak zárójában a kápolnabucsu. Az

ünnepélyes szent misét reggel 8 órákor Nagys. és Főt. Vojnich Dezső prépost úr mondja, s a polg. leányiskola énekkara Gladich: „Immaculata“ miséjét énekli.

Ellinger Jenő dr. meghalt. Zenta város életében előkelő szerepet játszó ügyvéd, Ellinger Jenő dr., csütörtökön d. u. elhunyt. Halála megdöbbentést és mély részvétet keltett. Temetése ma délelőtt volt.

A kamatláb határáról. Hir szerint bizalmas rendelet érkezett az igazságügyminisztertől a kir. ügyészségekhez, amely utasítást ad arra nézve, hogy nem kell eljárást indítani uzsora miatt, ha a kamat a mostani törvényesen megállapított százaléknál magasabbnak is számitatik. E rendeletet a mostani nehéz pénzügyi viszonyok indokolják, amelyek casus necessitatis teremtenek pénzügyi téren.

Uj paedagogiai szakfelügyelő. A közoktatásügyi miniszter Scherer Sándor bajai állami tanítóképződei igazgatót a VI. fiz. osztályban való meghagyása mellett áll. tanító- és tanítóképződei szakfelügyelővé nevezte ki.

Dr. Nagy Bélát, a szabadkai kir. törvényszék büntető tanácsának volt tagját saját kérelmére nyugalomba helyezték. A nyugalomra vonult bíró Szabadkán, I. kör, Bem-utca 131. szám alatt ügyvédi irodát nyitott. 2973-3-6

A D.M.K.E. mulatsága. A Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület (DMKE) szabadkai iparosztálya 1913. április hó 26-án szombat este 8 órákor a Post szálló disztermében Raab Emmi urleány, Thuróczy Gyula színművész, Klazsik Lehel főgimn. tanár Kováts Kornél tanító, Révész József, Bölts Odón, Zatskó Gyula urak és a városi magyar főgimnázium műénekkarának közreműködésével jótékony célú hangversenyyel egybekötött táncmulatságot rendez, amelynek műsora a következő: 1. Zimai László, magyar népdalok: a) Nem hallottam soha ily bus haragszót; b) Csárdás kis kalapot veszek, énekli a DMKE i. o. nőipariszakkiskola énekkara. 2. Bloch J. III. Magyar fantázia hegedűn játsza Révész József, zongorán kíséri Klazsik Lehel. 3. Kiss József: Rherezádá, szavalja: Thuróczy Gyula. 4. Zongora szólo: Raab Emmi. 5. Bethowan: Himnusz az éjhez, énekli a DMKE i. o. nőipariszakkiskola énekkara. 6. Lányi E. Hunnia gyásza, quintett előadják: Révész József, Bölts Odón, Zatskó Gyula, Klazsik Lehel és Kováts Kornél. Belépőjegy ára személyenként 2 korona, karzatjegy ára személyenként 1 korona 50 fillér.

Lopás a fűtőházban. Bence István mozdonyvezető följelentése szerint tegnap valaki a fűtőházi laktanyából ellopta a zsebórát, a láncát és a pánttárcáját, amelyben 6 kor. 20 fillér volt.

A Szabadkai Nőiparegyesület f. é. május hó 3 dikán, szombaton este 8 órákor Szabadka ur. hölgyközönségének közbevonásával műkedvelői előadást rendez a színházban. Lesz vigjáték, több előkép, (mesevilág, női fejek, a munka allegóriája) ének stb. A belépő jegyeket rendes színházi áron Heumann Mór könyvkereskedő árúsítja, elfogad előjegyzéseket és fentartja a páholyjogot f. hó 20-ig. Felülfizetéseket köszönettel vesz és hirtalpig nyugáz az egyesület.

Ügyvédi irnok hosszabb gyskorlattal állást keres. Cim a kiadóhivatalban.

A gőzfürdőben járt a napokban Illés Antal gyógyszerész. A fürdés után jelentést tett a rendőrségen, hogy időközben valaki ellopta az aranyóráját és az aranyláncát. A fürdőszemélyzet tegnapi bemondása szerint azonban az aranyóra és az aranylánc nem vészett el, mert a fürdés ideje alatt illés lakásán hevert.

Tűznyelvek Ludason.

A gyujtogató csemeték.

Sztipancsevics Gábor ludasi polgárember tegnap a napi foglalkozását végezte a mezőn. Odahaza felesége végezte a házi teendőket s egyuttal felügyelt a harmadféléves János és az öt éves István nevű gyermekükre.

Délelőtt nem történt semmi különös s a délután első óráiban a gyermekek is folytatták a napi teendőiket, a játékot. A szalmakazlak körül forgolódtak s hogy, hogy nem, de elég az hozzá, hogy valahonnan gyufát szereztek és elkezdtek azokat gyujtogatni.

Az eldobott égő gyufaszálaktól tüzet fogott a szalma, amelynek lángjaitól csak nagynehézen tudták megmenteni a gyermekeket.

A tűz hamarosan átesapott a szomszéd dísznőóra az abban levő dísznőkat azonban nem érte kár, mert idejében kiszabadították őket.

Az összegyűtt szomszédságnak főteendője a közeli tanya épület megmentése volt, ami a később odaérkező ludasi tűzoltók megérkezéséig sikerült is. A tűzoltók azután hamarosan eloltották a tüzet, amelyről a tűzvizsgálat megállapította, hogy a gyermekek gyujtogatása okozta.

Diszelóa dás a zombori zárójában

Fényes ünnepély keretében ülte meg a zombori nőárda tanintézete f. hó 11-én este igazgatójának, Fejér Gyula apátplébánosnak névnapját.

Fejér Gyula valóban megérdemli azt, hogy névünnepén sorba álljon az iskolásereg is s hálás ragaszkodását valami imponáns, nem köznapisablonnai demonstrálja, hisz a katolikus iskolaügynek nálánál rettentetlenebb és megalkuvást nem tűrő szószólója és harcosa aligha van több a megyében.

Mária Edita, az intézet ügyeskezű főnöknője, nem kímélt gondot és fáradságot, hogy az előadást minél élvezetesebbé tegye.

A hatalmas dísztermet egészen megtöltötte a zombori katolikus high-life, mely nagy tetszéssel honorálta Goriusz Rózsa, Kovács Clarissa és Fetter Paula bravuros hatkezesét, a program bevezető számát.

Ezután a Hamupipőke előadása következett, melyben Zsibik Margit, Metz Mária, Steoz Margit, Schwarzos Ilona, Markovics Irén Truppl Irén, Heck Ilona, Lukácsy Piroksa, Mayer Ilona, Schäffer Jolán, Deák Irén, Raiter Klára, Kalmár Gizella, Likár Margit szerepeltek.

A második színdarabot Fodor Elza monológja előzte meg.

A virág ensembleben Szabó Ilona, Sztankovics Györgyike, Sándor Erzsébet, Bittermann Anna, Kalmár Gizella, Csereyus Piroksa, Zsigmond Emma nyujtottak festői képet az új díszes kulissák közt.

Walter Emma, Pozsonyi Eszti, Parosetics Margit, Baumstark Rózsa, Petonszky Olga kivül ügyesen mozgott András Róza és Gaal Magda arattak tetszést.

Itt a kíséretet Thurszhy Erzsébetnek ügyes zongorajátéka adta.

A kis darab végén az apát arokéjét megkoszorúzták, a színpadon az ünnepelt meghatt válasza után még percekig ünnepelte a közönség a népszerű lelkészt!

Nyomtatvány

... legolcsóbb és ...

legszebb kivitelben a

Szent Antal nyomdájában

... készül. ...

Vasárnap (április 13-án) d. u. 1/5 órai kezdettel a zombori sporttelepen

Szegedi A. C. — Szabadkai M. T. E.

első csapatai között bajnoki

football mérkőzés lesz!

Angol és francia nőruhát készítenek és szabászatot tanítanak.

BARTH HENRIK, szabó-iparos
(technológiai iparmúzeum szabászatlan előadó)
Telefon 577. SZABADKA, IV. 623. Telefon 577.

Testhez álló, félbő kabát, hosszú köpöny, divatlap szerint készült kabát és aljak, ing és japán blúz, derékbélés stb.

Mintaszabványok rendelhetők vidékről is. Bővebb értesítéshez válaszhelyeg.

INGYEN

ráfizetés nélkül becsereél öreg használt gramofonlemezeket

újakra

WAGNER „Hangszerkirály“

Budapest, József-körút 15. Árjegyzék ingyen. Címre ügyeljen.

Elárusítás.

Értesítjük a t. vevőközönséget, hogy a kis kápolnával szemben levő volt

Csovits Félix divatáru üzletét

mint esőtömeget megvettük és ezt tovább vezetjük és az új árukat már beszereltük és legelőször árban adjuk.

Áruink a következők: kalap, cipő, esernyő, fehérnemű, nürnbergi és rövidáruk és minden egyéb áruk kaphatók.

A nagyérdemű vevőközönség pártfogását kérjük — azon reményben, hogy áruinkkal bizalmokat megnyerhessük.

2954 Tisztelettel
Bukvits Testvérek
divatáru kereskedők.
Telefon szám 431.

395—913 szám sz.

Versenyárajánlati hirdetmény.

Szabadka sz. kir. vár. tanácsának 5651—913 sz. meghagyására a város egyes utcáiban szükséges téglajárdák elkészítésének és azok jó karban tartásának biztosítására zárt ajánlati versenyárajánlatot hirdetek az 1913. május 1-től 1916. május 1-ig terjedő időtartamra.

Az ajánlatok f. évi április hó 15. ikének d. e. 10 órájáig Szabadka szab. kir. városi hivatalánál adandók be. Bannatpénz az ajánlatot megelőzőleg de legkésőbb f. évi április hó 14-én déli 12 óráig a városi házipénztárban teendő le.

Az ide vonatkozó feltételek a mérnöki hivatalban tudhatók meg a hivatalos órák alatt, hol az ajánlati minta is megrendelhető.

Szabadka, 1913. április hó 2. án.

Mamusich Pál
városi mérnök.

Voltirodavezető állást keres.

cím a kiadóhivatalban.

Több szoba és egyéb különböző butor eladó.

Címet a kiadóhivatal adja meg.

Eladó vendéglő

Baján a vasúti állomás és vásártér közelében egy igen jóforgalmu vendéglő szabad kézből eladó.

Érdeklődők forduljanak: **Schön Ágoston csatáljai lakoshoz** (Bácsmegeye) házászám 199.

Gazdasági kosarak minden nagyságban a legjobb minőségben állandóan kaphatók

Vukovits Antalnál IV. Majláth utca sarok 105 sz. 2976-5.

Elsőrangú szilvórium, törköly és seprőpálinka főzde

Szabadka és környéke számára előnyös feltételek mellett szakavatott

ügynököt keres.

Ajánlatok eddigi eredmények igazolása mellett „S. T.” jelige alatt a lap kiadóhivatalához címezendők.

Nagy Varjas Rókus

asztalos mester
SZABADKA, HARMAT-U. 172.
TELEFON 556.

Villamos üzemű gépekkel készít minden asztalos szakszerű vágó munkát.

Kész butorokban nagy választék. Raktáron tart kisebb építésekhez ajtókat és ablakokat.

Tessék árajánlatot kérni.

Bácskai Naplót

a következő jónevű cégek is árusítják:

Krécsi A. Nándor könyvkereskedő Deák-utca.

Vig Zs. Sándor könyvkereskedő Fő tér.

Wilheim Samu könyvkereskedő Eötvös-utca.

Filóy Jenő könyvkötő mester Damjanich-utca.

Schmiedt Vilmos könyvkötő Damjanich-utca.

Rieger Mihály söraktáros Zombori-ut.

Szórád Lajos fűszerkereskedő Párhuzamos-ut.

Fejes Károly fűszerkereskedő VI., Kálmán-utca.

Illgen János fűszerkereskedő Vásártér.

Kunzabó Lajos fűszerkereskedő IV., Pázmány-utca.

Riesz Dezső fűszerkereskedő V., Bajai-ut.

Nojcsék Géza fűszerkereskedő Bercsényi-utca.

Mlinacsek Istvánné fűszerkereskedő II. k. Szentgyörgy-tér.

Zánin András

székgyártó

SZABADKA, BAJAI-UT 417.

Ajánlja saját gyártmányu kertszékeket továbbá mindennemű székek készítését és székjavítást elfogad, azt gyorsan és pontosan szállítja.

Palatinus és Bartus sirkőraktára

Szabadka, Deák-utca (Husplac).

Nagy raktár: sirkővekben és kőfaragó munkákban.

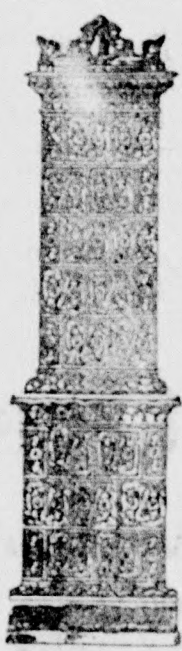
Legelőször árak mellett készít minden e szakba vágó munkát.

Márvány és kőfaragó telep:

V. kör, Biró-utca 60 sz.

MAJLÁTH GERGELY

cserépkályha, majolika és terrakotta gyára
Telefon 392. sz. Szabadkán, II. kör, László-u. 387. sz. Telefon sz. 392

Van szerencsém az építelő nagyközönség szives tudomására hozni, hogy Battyányi-utcában (Érdény piac) Nagyságos Bajsa Vojnics Béla ur palotájában, Kőzponti bank volt helyiségében

cserépkályhás üzletet

nyitottam, melyet a jelenkor igényeinek teljesen megfelelő cserépkályhák, takaréktűzhelyek, falburkolatlapok, fürdőkádak és majolika házhomlok díszekkel szereltem fel.

Ugyan e szakmába vágó javításokat szolidan és pontosan a legjutányosabb árban gyorsan eszközölöm. Vidéki valamint helybeli megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközölöm.

Kérem a megrendelő nagyközönség szives pártfogását.

Kiváló tisztelettel
Majláth Gergely,
cserépkályha készítő.

Makulatur papir

olcsón kapható a kiadóhivatalban.

Vetőmageladás!

Az Alföldön jól bevált nagyhozamu „Kneifel” apra korai, igen nagy szemű, szelektált féleség 100 kg.-ként 22 korona. Igen korai jól beérő piros „Putyi” gömb és sárga „Bánkuti” lófogú magtengerik 100 kg.-ként 23 kor. Prof. Wohltmann és Märker teljesen egészséges vetőmagburgonyák 100 kg.-ként 7-20 kor. árban rostálva eladók, vevő szákaiban, vasútra szállítva.

Megrendeléseket elfogad, **Jankamajori gazdaság,** u. p. Kísszállás — míg a készlet tart, — (Bácsm.) 2943 2-7

Fekete és Siflis

Telefon 371. kézműfúraktára Szabadkán. Telefon 371.

Mint keresztény cég bizalommal fordul a t. vevőkhöz, hogy a raktáron levő selyem, bársony, vászon, szőnyeg, függönyök, legjobb minőségű sifonok és más fehérneműek eladásában nem anyira a saját érdekeit tekint, mint inkább hogy vevőit tiszta és olcsó árban részesítse. Nagyobb bevásárlások alkalmával bizonyos százalék engedményben részesíti a t. vevőket.

2840-100-10

(Főtér, Milinovic-ház)

Tisztelettel:

Fekete és Siflis.

KÖHÖGÉS

2823

12-4

rekedtség és hurut ellen nincs jobb a **RÉTHY-féle pemetefü cukorkánál!**

Vásárlásoknál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánozata van. Az eredetinek minden egyes darabján rajta van a Rethy név.

1 doboz ára 60 fillér Nagy doboz 1 korona.
Mindenütt kapható.

2830-3-4

Stuflesser Nándor

egyházi műintézet

Szent Ulrich-Gröden Tiroi (Ausztria)

Ajánlja szent szobrait,
oltárait, keresztuti stációit,
Urkoporsóit, karácsonyi
jászolait stb.

A szabadkai Szent Terézi templom nagy szobrai, a Szent Györgyi és Szent Rókusi templomok oltárai is műintézetében készültek.

Árjegyzéket ingyen és bérmentve küld.

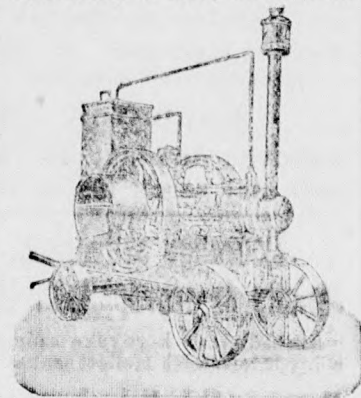
UJLAKI-MÜPALA

a jelenkor legjobb tetőfedő anyaga, minden más hasonló gyártmányt mesze tulszárnyal. Tetszetős kivitelű, könnyű, ruganyos és teljesen tűzmentes. Tartóságánál fogva melyért legmesszebbmenő szavatosságot vállalunk — bátrán nevezhető a legolcsóbb fedőanyagának. — Elvállalunk mindennemű **ujlaki műpalá-** és iros színben jutányos árban. — Egyben ajánljuk a legnagyobb mennyiségben raktárunkon levő **deszka, épületfa, lec, zsindey** stb. építési anyagainkat, a legjobb minőségbe és legolcsóbb árak mellett. — Elvállalunk továbbá **tölgy- és bükkparkétozásokat** ugyszintén **padolasokat** gyalult és hornyolt lucfenyő deszkával. — Költségvetéssel kívánatra díjtalanul szolgálunk: **SCHREIBER és POTASZMANN** (ezelőtt Freudenberg Márk) fakereskedők Szabadka, Jókai-utca 73/a. a városi raktár mellett. Telefonszám: 90 2950 10-2 Telefonszám: 90

Ujonan megnyílt

Motor- és gépjavitó műhely!

Szabadka I. kör, Bem-utca 131. szám. Telefon 542.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy ujonnan motorerőre berendezett gépműhelyembe javítok és készítek jótállás mellett: benzint, gőz, gáz, villany, nyersolajmotor javításokat gazdasági és ipari munka gépeket, vaseszterga és gyalus munkákat u. m. berendezést, dugatyukat, szivattyukat, víztartályokat stb. Készítek továbbá mecha-

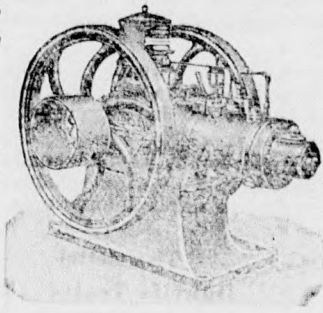
nikai gépeket ugy mint írógép, varrógép, gramofon, telefon, kerékpár, motorkerékpár, automobil stb. javításokat.

2898 Szeretek: Villany, gáz- és vízvezeték. An. é. közönség szives pártfogását kérve, maradok tisztelettel:

Nagy Géza,

motor- és gépjavitó műhely vezetője.

Jó házból való fiu tanoncul felvétetik.

Horvát Országos Bank

Részvénytársaság Fiókja Szabadkán.

Befizetett részvénytőke: 5.000,000 korona. Központ: Eszéken. Alapító: Zivnostenska Banka.
Fióköntézetek: Zágráb és Szabadka.

Fióköntézetünk elvállalta mindennemű

gazdasági gépek

u. m. ekék, vetőgépek, aratógépek, gőzgépek, benzin-motorok, eséplőgépek, kukorica-morzsolók, szőlő-prések, daráló és más gépek legjobb és legnevezetesebb gyárainak főképviselőjét.

Akinek bármilyen gépre van szüksége, forduljon bizalommal hozzánk, ahol mindenkor a legjobb és legpontosabb kiszolgálásban fog részesülni.